

Obsah

Předmluva	7
1. VÝCHOZÍ PODMÍNKY A RÁMEC STÁTNĚ MONOPOLISTICKÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY NA POČÁTKU SEDMDESÁTÝCH LET	11
1.1. Změny v poměru sil mezi socialismem a kapitalismem ve světovém měřítku a jejich vliv na ekonomickou politiku buržoazního státu	11
1.1.1. Dialektika působení vnitřních a vnějších faktorů na zostřování současné fáze všeobecné krize kapitalismu	11
1.1.2. Nový stupeň boje mezi socialismem a kapitalismem	18
1.1.3. Změny v poměru sil mezi průmyslově vyspělými kapitalistickými zeměmi a rozvojovými zeměmi	22
1.1.4. Zostření meziimperialistických rozporů a jejich hospodářskopolitické souvislosti	25
1.1.4.1. <i>Narušení vedoucí úlohy USA v systému imperialistických mezinárodních ekonomických vztahů</i>	28
1.1.4.2. <i>Vznik tří mocenských center světového imperialismu</i>	30
1.1.4.3. <i>K tzv. odstředivým a dostředivým tendencím mezi imperialistickými centry v první polovině sedmdesátých let</i>	34

1.2. Prohloubení vnitřní ekonomické labilitý kapitalistických zemí	37
1.2.1. Růst úlohy chronických ekonomických problémů v hospodářském vývoji a ekonomické politice průmyslově vyspělých kapitalistických zemí	37
1.2.1.1. <i>Změny v reprodukci výrobních sil</i>	39
1.2.1.2. <i>Změny v celkových podmínkách ovlivňujících reprodukční proces</i>	45
1.2.2. Hlavní směry vnitřní ekonomické labilitý imperialistického systému v první polovině sedmdesátých let	48
1.3. Zostření třídního boje v imperialistických metropolích a nové politické a ideologické konflikty	58
1.3.1. Krize ekonomické základny imperialismu jako východisko nových třídních konfliktů a zvýšení intenzity boje proti kapitálu	58
1.3.2. Prohloubení třídních protikladů a boj proti kapitálu	65
2. HLAVNÍ OBLASTI KONFLIKTŮ STÁTNĚ MONOPOLISTICKÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY V SOUČASNÉM OBDOBÍ A JEJICH VLIV NA REALIZACI CÍLŮ	70
2.1. Cíle buržoazní hospodářské politiky a adaptace systému změněným podmínkám	70
2.2. Transformace třídních rozporů do tzv. zájmových, cílových konfliktů	78
2.2.1. K úloze tzv. kompromisu	79
2.2.2. Koncepce tzv. rovnovážných sil	84
2.3. Charakteristické přístupy buržoazních ekonomů k cílům hospodářské politiky	89

2.3.1.	Cíle hospodářské politiky ve funkci nástrojů stabilizace společenského systému	90
2.3.2.	Cíle jako idealizovaná součást teoretické hospodářskopolitické koncepce	93
2.3.3.	Cíle formulované komplexně, s větším ohledem na praxi	94
2.3.4.	Cíle pojaté jako relativně samostatné dílčí „politiky“	97
2.3.5.	Cíle pojaté jako bezprostřední ukazatele účinnosti hospodářské politiky	99
2.3.6.	Strategicko-prognostický aspekt formulování hospodářskopolitických cílů	101
2.4.	Vysoké inflační tempo a komplexní ohrožení všech základních cílů hospodářské politiky	105
2.4.1.	Zrychlená inflace a zhoršení světové kapitalistické konjunktury	105
2.4.2.	Vliv soudobé inflace na stabilitu systému státně monopolistické regulace	121
2.4.3.	K příčinám soudobé inflace v kapitalistických zemích	126
2.4.3.1.	<i>Marxistická interpretace příčin</i>	126
2.4.3.2.	<i>Buržoazně reformistická interpretace příčin soudobé inflace</i>	132
2.4.4.	Jádro protiinflačních programů	140
2.4.5.	Protiinflační politika a zostření sociálního klimatu	145
2.5.	Vnější faktory státně monopolistické hospodářské politiky a strukturální změny ve světovém hospodářství	148
2.5.1.	Tzv. energetický a palivový problém a vnější ekonomické vztahy	148
2.5.2.	Nové tendence vývoje cen na kapitalistickém světovém trhu	152

2.5.2.1. <i>K příčinám růstu cen surovin a dalších primárních produktů na kapitalistickém světovém trhu</i>	156
2.5.3. K podstatě tzv. energetické krize	159
2.5.4. Bezprostřední i dlouhodobé důsledky tzv. energetické krize na hospodářskou politiku kapitalistických zemí	163
2.5.4.1. <i>Některé charakteristické tendence</i>	163
2.5.4.2. <i>Problém „petrodolarů“ a jejich souvislost s deficitem platebních bilancí imperialistických zemí (tzv. recycling)</i>	165
2.5.4.3. <i>Diferenciace uvnitř soustavy zemí vyvážejících ropu a její vliv na protimperialistickou strategii</i>	169
2.6. Krize mezinárodního kapitalistického měnového systému a realizace cílů hospodářské politiky	174
3. HOSPODÁŘSKOPOLITICKÉ SUBJEKTY V SYSTÉMU SOUDOBÉ STÁTNĚ MONOPOLISTICKÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	185
3.1. Základní rozpor kapitalismu a hospodářskopolitická činnost vládnoucí třídy	185
3.2. K diferenciaci subjektů hospodářské politiky	192
3.2.1. <i>Buržoazní ekonomové a diferenciacie subjektů</i>	192
3.2.2. <i>Typologie subjektů</i>	196
3.2.2.1. <i>K úloze politických stran</i>	199
3.2.2.2. <i>K úloze tzv. hospodářských svazů</i>	202
3.2.2.3. <i>K úloze odborů</i>	206
3.3. Spory o hospodářskou politiku mezi jejími subjekty a jednotou základního třídního zájmu	211
3.3.1. <i>Význam zkoumání diferencí uvnitř vládnou-</i>	

cí třídy v současném období pro analýzu účinnosti její hospodářské politiky	211
3.3.2. Diferenciace hospodářskopolitických subjektů a vztahy mezi ekonomikou a politikou	213
3.3.3. Diferenciace subjektů a zájmové konflikty	221
3.4. Významné oblasti hospodářskopolitických konfliktů a sporů mezi různými skupinami vládnoucí třídy	231
3.4.1. Oblast celkového rámce hospodářské politiky	233
3.4.2. Oblast ekonomických a sociálních preferencí politických stran	236
3.4.3. Oblast bezprostřední hospodářskopolitické činnosti státu	238
3.4.4. Oblast vztahů mezi podnikatelskými svazy a státem	242
4. NÁSTROJE SOUDOBÉ STÁTNĚ MONOPOLISTICKÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY SE ZVLÁŠTNÍM ZŘEATELEM NA JEJICH VYUŽITÍ V PROTIINFLAČNÍCH OPATŘENÍCH	245
4.1. K využívání nástrojů peněžní a úvěrové politiky	248
4.2. K využívání nástrojů rozpočtové politiky	255
4.3. K využívání nástrojů tzv. důchodové politiky	263
4.4. K využívání dalších nástrojů v protiinflační politice	269
Doslov	279
Literatura	287